

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripremljeni su pisma tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 nov., za svaki redak više 5 nov.; ili u slučaju opetovanja uz pogodnu na upravom. Novci se štiju poštinskom naputnicom (na- segno pustilo) na administraciju "Naša Sloga". Imo, prošimo i naj- bližu poštu valja točno označiti.

Koma list naložio na vrijeme, naka to javi odpravništvo u otvo- ronu pismu, za koje se no plaća poština, ako ne izvana napisu: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na obo- arku. Dopile na novčadiju ako se i notiskaju. Nablifogovani listovi se noprimeju. Predplata s poštarnom stoji 6 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i 1 za pol go- dino. Izvan carsvino više poštarina. Na malo jedan broj 5 novč. Uredništvo i administracija nalazi se u Via Toronto br. 12.

Obćinari buzetski!

Već je skoro dvadeset godinah otkad ste udruženi u jednu obćinu, buzetaku.

Sve to vrijeme upravljali su obćinom, vašim dobrom i imetkom, va- šimi trudi i željavi, ljudi, koji nisu vašeg rodu ni poroda, vašeg porijekla ni vašeg naroda, vašo krvi o' vašog jezika, vašog ćudovanja ni vašog mi- šljenja.

U to vrijeme obćinaka dobra su se rastopla, obćina se je zadužila na tisuća i tisuća, obćinsko glavnice za- plijenili su vjerovnici, za isto glavnice zanomario se je tjerati kamata, nit se jih je po novom zakonu uknjižilo. Na skupna zemljišća neklih podobćinah sabirali su dotični podobćinari novce za porozo, izrućivali su jih obćinacomu načelniku, da jih on izrući u o. kr. blagajnu. Novci nisu uvjelo bili izrućivani u tu blagajnu. Podobćino, pravim su bilo svoju dužnost učinilo, bilo su otksekvirano, imale su pri tom troškova- vah, i morale su po drugi put sabi- rati veliko svuto za porozo samo, da njim se neprodadu obćinaka dobra, i to s toga, jer načelnik nije učinio svojo dužnosti.

Nit zavešnih računah nit prora- ćunah nije se svako godine napruv- ljalo, nit jih izlagalo obćinstvu na uvid, pačo prošlo je i deset godinah, jedna za drugom, da se tih jednih nit dengih računah nije nit napravilo nit izložilo na uvid obćinacomu. Kroz to- liko vremena ništa se nikad mogli osvjedočiti, kako se upravlja vašom obćinom. Pačo nit novcaah, koje je da- rovalo naš promilostivi vladar, nije obćinska uprava izrućila u onu svrhu, za koju su bili ti novci, dok njih bila na to po višoj oblasti prisiljena.

Kroz toliko vremena neznato kako je zemaljski odbor ili junta nad- zireno upravu s obćinskim dobrim, nit jeli kod svako obnovo zastupstva dobie isti odbor točan inventar obćinske baštine i obćinskoga imetku. Pačo poznate je, da su ljudi obćinske uprave prijateljevali s ljudmi zemaljskoga odbora.

Sjedenicah obćinskoga zastupstva nije se držalo nit po godinu i pol, prem bi se po zakonu morale držati svaka tri mjeseca.

Zastupstva nije se biralo svako tri godine kako to zakon propisuje.

I izborom načelnika i obćinskoga vjeća zatezalo se je proti jasnomu slovu zakona i više od godinu danah.

Takova zla uprava, koja vas je dovela do ruba propasti, takovo ne- vršenje zakona, koje nikad nekaže dobra, morale vas je zasiti.

Neki ste morali pomoći si tim, da se odielite od buzetake obćine, da si ustrojite posebnu obćinu. Prošli ste to već godinu 1875. pak 1879. 1880. 1881. i 1883. Toj diolitbi bio je protiv- an zemaljski odbor obstojeći iz samih Talijanah; protivila se je o- ćina sabora obstojeća iz Talijanah; i a- stalno bijaše protivno i obćinsko

glavarstvo. Htjelo se, da se sa svimi vami jednako, zlo, upravlja.

Drugi vas, u mnogo većem broju, nastojali ste na drugi način učiniti kraj zloj upravi.

Stavili ste se u izbornu borbu sa željom, da postavite na čelo upravu ljude, koji bi njom počteno upravljali.

Glas puka je već oko godinu 1880. odsudio zlu upravu, izabrav za svojo zastupnika dvoje trošine mu- žovah svojega povjerenja.

Nekoliko njih nisu bili pravi muži, dali su na pregovore obćinacima, laakanjom i spletkami. Većina zastup- nikah izabrala je opot prijateljoga načelnika.

Uza sva obćinaka uprava je ostala kao i prije, od zla čilo se je na gore.

Godinu 1884. kod obnovo za- stupstva dali ste se opot u izbornu borbu, i uspjeli ste većim uspjehom nego li nikad prije. Poslali ste u za- stupstvo svojih dvadeset mužovah. Od tih vam se je samo jedan iznovjorio. 19. njih stali su čvrsto uz puk, koji jih je izabro. Svi putovi među puk- kom i timi zastupnicima, potuzoti u svrhu, da se izabro za načelnika muž ta- lijanako stranko, sva varanja naroda, da se puku plaćila narasti ako noizab- oro Talijana načelnika, sve spletko bilo su bezuspješne.

Zastupnici Talijani ili Talijanaci nisu onda htjeli doći le izboru načel- nika; oni su na tegu buzetakom ovjen- čali tovara.

Stari načelnik upravljao je i dalje vašom obćinom.

Vas se je ozloglasevalo kao ne- mirnjako; na zlo glas protiv vam došli su o. k. činovnici, da vas tobož miro, prem ste vi bili uvijek mirni.

Vi niste drugo želili, nego da se u obćinu red uvede i da se u njoj zakon vrši.

Prošli ste, da se pošalje u obćinu o. kr. činovnika. Al vam se ga nije dalo.

Nije se dozvolilo nit to, da vašom obćinom upravljaju tri muža, medju njimi jedan vašoga posvemašnjega po- vjerenja; nije se to dozvolilo prem su ti tri muži hili pripravnii upravljati ob- ćinom besplatno.

Htjelo se je upravni odbor dru- goga kova. Dvojica toga odbora za- duženi su kod zemljišnoga vjerasijs- koga zavoda; bar dvojica su članovi istrijanskoga političkoga društva, komu je glavna svrha širiti talijanstvo u Istri pod svaku oionu makar i na propast vašu. Predsjednik toga odbora poteže mjesечно i liepu svaticu novcaah za svojo djelo.

Po Krasu hotio je mjenjati žu- pane, da pak njihovom pomoćju pripravi stvari za buduće izbore.

On s njegovimi nagovarae je Krasano, kad nije uspio sa izborom poćudnih županah, na odcieljenje Krasa od Buzeta.

Kad mu ni to nije pošlo za ru- kom, uzao je bioli papir i oštro pero, pak napisao(!) bielu knjigu i poslao ju zaštitnici junti u Poreč.

U toj knjizi rekao je vam Kra- šanom, da ste *divlji i neukrotivi, ne- pristupni svakoj uljudbenoj i društvenoj zadrugi, da ste nemirni i bućni, i da vas valja odieliti od Buzeta.*

Slavna junta uzela je tu knjigu kao svojo, usvojila ju je, pristala je uza nju, tiskala ju je, da *uzmogne svet saznati kako ste divlji.* Bila je to ona ista junta, koja vam je prošnju za odcieljenje toliko puteh odbila. A uz istu juntu pristala je i većina na- bora, svi talijanski zastupnici, a na- rič o onoga istoga zastupnika, koj je u saboru rekao, da mrzi naš narod i da će tu mržnju nastojati uocipiti u svojo tjeao, kad i ako je bude imao.

Prosvjedovali su proti tomu samo naša četiri zastupnika u Poreču, no za to, što bi bili proti dioljonju u anđolu, nego za to, jer su uvidili svo spletko, sav nerak, sve nezakonitosti, i misleć, da čoto sve uraditi onja kad budoto sami gospodari u svojoj kući, da čoto se onda kao rođjona bruća, kao pravi muži porazgovoriti i ako uztreba i dioliti, onda kad razvidito što je čije, kad medju sobom razbi- strito i napravito čisto računo.

Za slučaj pak, da biste imali biti razdioljeni prije doba, kako su gospoda Talijani želili, oni, *naši zastupnici predložili su, da budoto vi Krašani oslo- bodjeni od svih dugovah, koje je obćina napravila za stvari, koje su od malo ili nikakvo koristi za vas.*

Gospoda Talijani, pušto je pro- govorio njihov vodja i član zemaljs- koga odbora. dr. Amoroso, nisu pri- stali na to, odgovorili su, *da morate i vi, ako se odielite, plaćati te dugove.*

Hvala Bogu, da nisu Talijani sami gospodari u Istri, da jih ima i nad njimi.

Vi, obćinari buzetaki ste već prije molili, da se u obćine uvede red i vršenje zakona.

Vi ste se često i u Kopru i u Trstu prituživali na narod i na nezak- onitosti, molili ste i o. kr. glavar- stvo i o. kr. namjestništvo, da vam pomogne. I hodili ste tamo i pisali ste.

Kad niste uspjeli ni u Kopru ni u Trstu, vaše pritužbe i vaše prošnje išle su u carev grad, u Boč k o. kraljevom ministarstvu. A kad nista nit to očekivane pomoći našli, pos- lali ste propokornu molbu na Vla- dara našega cesarstva, na našoga ce- sara i kralja, Njegovu Veličanstvo Frana Josipa I.

On, kao pravi otac, uslišao je vašu pravduu molbu.

Nije potvrdio onoga, što su go- spoda Talijani htjeli; nije potvrdio zakona o dioljonju.

Njegovo, cesarsko i kraljevsko oblasti zapovjedilo su, *da se imadu obaviti obćinski izbori, da se ima izab- rati obćinsko zastupstvo, i da se prije toga naimaju u obćini dogadjati nikakve promjene. Jedva kad se obćinski izbori obave, jedva kad se zakonito zastup- stvo ustroji, kad bude obćine imala svoje zastupnike, svoje vjećnike, svo- jega načelnika, jedva onda moći će se*

predlagati i činiti promjene, jedva onda moć će se razpravljati i predlagati. Zastupstvo, o kojemu ovisi sreća i nesreća obćine, imu se počoti izabi- rati već ponedjeljak; za izbor istoga ustanovljeno je oielih dvanaest danah.

Obćinari buzetski!

Na vas je sada, da učinite svojo dužnost za svojo korist.

Miloštu našega cesara i kralja, zapovjedju cesarskih i kraljevskih obla- stih, zakonom pozvani ste, da vršite izbornu pravu.

Vam je dano u ruka sukno i škaro. Kako budoto odkrojili, tako će vam biti.

Vi ste kovčgi svojo sreća. Ka- kovu si budoto skrojili, takova će vam biti.

Službenici slavne junte putuju medju vami, mjero vam često, obo- ćuju vam beda i dolino. Tako je bi- valo pred svakiimi izbori. Kad su izbori svezili, tad se je na svo zabo- ravilo, ostalo je sve pri starom, vam se nije pomoglo, dapče vam se je razmagnalo. Često negradi junta. Tako je u zakonu. A to su rekli i članovi junte i sabora u posljednjem zasjedanju sabora: om. Da dobro mislo s vami, mogli su vam učiniti dobra u dvadeset godinah, što su vladali s vami njo- zini prijatelji i prištaše.

Članovi političkoga istrijanskoga društva sastaju se u vašoj obćini, dogovaraju se, snuju, kuju, obilazo obćinom. Tomu društvu glavna je svrha širiti talijanstvo u Istri, izču- pati vam iz srca osjećanje za svoj narod i za svoj jezik, uništiti jezik otacah vaših — pogubiti vas svuno.

Što vam mogu donieti dobra članovi toga društva dolazeći kad pred izbori medju vas, možete sudići s toga, što su tu dva čovjeka iz Pirana, jedan iz Bujah, koji su kad ili nikad bili medju vami; i što se družo s njimi najviše vam svim dobro poznati Klarić, bivši načelnik i I. M. Grassich, koga najbolje vi Dragučani kao predsjed- nika vašo uprave, kao nadglodnika radnje poznate na česti i kao poštera.

Vam Krašanom nudja se na pod- pis molbenica za odcieljenje od Bu- zeta. Govori vam se, da čoto bit oslo- bodjeni od svih dugovah obćino- bu- zetske, da će vam bit liepo samim.

Vi i sami znate, da su oni po kojih je došla medju vas ta molbenica, bili u vlasti desetke godinah, pak da nisu htjeli ušlićati onogu, što vam sada nudjaju. Nisu toga učinili kad su imali vremena za to, kad su mogli le tomu doprinesti.

Lažu vam kad vam govore, da biste bili slobodni svih dugovah bu- zetske obćine, kad biste od nje odie- ljjeni bili. Rekli smo, da su naši za- stupnici u saboru predlagali, da se vas oslobedi od dugovah ako se vas od- dieli. Al gospoda Talijani bili su pro- tivni tomu, zabacili su predlog naših zastupnikah, odlučili su, da morate i vi dugove plaćati.

Molbenicu, koju vam nudjaju na podpis s takovimi obećanjii ima svrhu,

da se vas odvrati od izbora, da ne dodjete »balotatie« u Buzet, da pak ako je moguće, bez naših glasovah 'kód izbora pobjeda; te da onda kad bi pobjedili, rada sa svom občinom sve što će i kako će, kao što su dosad radili.

Nova je zanka, u koju misle uloviti vas; nova je spletká, kejom misle produljiti vlast nad vami i nad cijelom občinom; nova je to varka.

Nedajte se uloviti u zanku, nedajte se zaplesti, nedajte se varati; kao što ste već često i prekasno rvidili zanku, spletke, varku, prekasno se kajali za zlo, koje ste si sami pomogli pripraviti.

Svi kao jedan, sdogovorni i složni za muže, koje želite izabrati za svoje zastupnike, idite u Buzet onaj dan za koji ste pozvani.

I vi Krašani, i vi Movražani, i vi Sočeržani, i vi Saležani, i vi Vršanji, i vi Ruščičani, i vi Dragučani i Grimaldani, koji ste već pogledali, i vi Humljani, i vi svi iz plovanija buzetaka. Svi nadahnuti jednim duhom, svi želeći rad i vršenje zakona u obćini, svi koji hoćete, da prestane dosudami nerod i nevršenje zakona, svi pozvani k izboru dođijte brzi.

Bijajte složno, mirno, triuzno. Nedajte se niđim ni od nekoga provariti, — bili ste već često provareni.

Novjorujte obećanjim onih, koji su vam već sto put obođivali i nikad obećanja izpunili.

Nodajte se niđim prostrášiti — izbornik nosimje se niđesa uvjota, njega zakon štiti, da bira po svojoj svjesti, po svojoj duši.

Nodajte se podkupiti, — ramota je za mužu, da kao Ezau prodaje svoje pravo za zdjeliću leće; sud progoni i kazni onoga, kumu se dolkaže, da podkupljuje kod izbora.

Uđinite svoju obćinarsku i državljansku dužnost po svjesti. Jedan je Bog i jedna vam je duša. Čuvajte se prokletstva vaših potmacakah.

Izaberite si poštenu zastupstvo. Dosadanje gospodare poznate. Doba je, da budeta svoji gospodari u svojoj kući.

Kad to budeta imali, kad si to izabore našeljnika i vieđnika, tad četo uroditi medju sobom vašu stvar; tad četo se medju sobom poravnati kao prava rođjena braća; tad četo se udovoljiti medji svakoj pravodnoj želji, bilo ciele obćine, bilo pojedinih njezinih dielovah.

K izboru s božjom pomoćju za svoje dobro!

Svečanost u Opatiji.

Na dan Uskrsa sakupilo se u žarobnoj Opatiji toliko otmonog naroda kao valjda nikad prije do tada. Gostovah je nadošlo iz svijukh stranah carstva, a najveći broj poslao jih je sam Beč. Bečko društvo turistah i bečko pjevačko društvo odaslalo je svoje najbolje sile, da izkažu počast Njez. Visosti nadvojvodkinji Stefaniji, koja boravi već duže vremena u našoj Opatiji.

Naš dravni Kastav nije hotio ni ovaj put ostati najzadnji. Deputacija, sastojéca od obćinskog i zemaljskog zastupnika, g. dr. M. Laginja i obćinskog tajnika, g. Fr. Dubrovića predado naimo oko 2 sata popodne u imo obćine Kastav Njez. Visosti prekrasnu kitu ovietja sa bogatom crvenom vrpcom, na kojoj bijaše sljedeći latinski napis: *Castua vatus, matri juveni (starodavni Kastav, mladoj ravnici). Sa kitom izruči deputaciji. Njez. Visosti i prigodnu pjesmu na svili tiskanu, što no ju niže donajamo.*

G. dr. Laginja, nagovori Njez. Visost najprije hrvatskim a zatim njemačkim jezikom spomenuv, kako je obćine Kastav ponosna, što može na usta deputacije pozdraviti i pokloniti se prejasnoj nadvojvodkinji, supruzi našeg ljubljenog carovića i kraljevića, Njez. Visost zahvali se ljubeznimi riečmi doputaciji i svim onim, u ime kojih je ova došla.

Citavo ono poslije podne igralo su civilna i vojnička glaseba u baščali, gdje je Njez. Visost, otela ili medju narodom sjedila odzdravljajuć nesprestanos svakomu, koji bi ju pozdravio.

Na večor istoga dana privođiše družtva turistah i pjevačah bakljadu i seronudu prejasnoj nadvojvodkinji. Više stotinah lumpionah krenulo je izpred hotela Kvarnar pred vilu, u kojoj stanuje Njez. Visost. Na tornai dođelka Njez. Visost silnu povorku, koja ju je burnimi: hoch i živilal nesprestanos pozdravljala. Pjevačko družtvo odpjeva nekoliko pjesmicah a zatim se odputiše voćina gostovah na parobrodo, koji su sjajno razsvietljeni šokali, da primu goste i jih odvedu na Riečku.

Obližnje obćine, kao voprinađra i kastravak, pripravilo su ogromno kerisovo, koje bijaše na daloko vidjeti, Kastav bijaše od strane mora krasno razsvietljen. Sama Opatija, barjaci divno ulučakona, plivala je u moru sviećuh.

Ova patriotična demonstracija svrškila se tokar okolo 9 satih na večer u najljepšem rodu. Naš puk polkazo je i tom zgodom, kako se znade uzorno vladati kad se s njim ljudski postupa.

Prom je dakle vladao na kopnu uzoran rod, nebijaše tomu tako na moru.

Kotaraki kapetan otkrio je namino, da nosimje izu 1/2 satih nitko pristupiti na mul, — gdje nebijaše žandara niti ikojoga javnoga činovnika. — Gosp. kapetan dao je stvariti park, a to je imalo za poskođicu, da su se svi Riečani nozadovoljni bacili na parobrodo te tuj vieđni zadrživali, da svoj odvod odmah na Riečku, čemu se je moralo zadovoljiti. — Dakle, kad se dala odstraniti parobrodo na 1/2 satih, kako se je moglo ođekivati, da čo publikum na njih čekati do 9 satih, osobito po nedobrom vremenu.

Dofilš Lloydovih parobrodah i malih naše obale nije se mogao izvostati jer su tokar na 10 satih ukoronali putnike Lloydovi parobrodi.

Seronoda domaćih parobrodah (bankarski i senjski nisu mogli doći radi zla vremena) obavila se polag okolnostih dobro.

Na koncu pitano jošte, kako može jedan odbor, u kojem sjedi i vitez Jettmar, politički izkusan čovjek, odrodbe dati, koje u praktičnosti radjaju zlo posledice; kako se je mogao naduti taj odbor, u kumu bijaše i jedan morskí pas (u perziji), da čo se za pol sata 600 putnikah ukrcati?

Sve to prouzročilo je toliku konfuziju, da su beški pjevači istodobno pjevali kadno su parobrodi seronadu dali i to: *per forza maggiore.*

Spomeautu jur pjesmu glasi ovako:

U slavu

RUDOLFA STEFANIJE

Kastav, na Vazam 1887.

Davni sanak meni se je sbio Moja derko, divna Opatio! Sjela si mi podno Uđko goro A uz naše uza sinjo more; Urod vience lovora zelena Kamoljam' kita ti plietona, Stas te kaže redn si junačka S oka zuri duša djevojačka.

A. vrh svega ovo milo mi je: Kako ti se ljubko nježno smije Na krilo ti djevojačko pada Divna družba iz Caréva grada Vldara nam sin i Neva mila Princíp Rudolf, Stefanija vila. Miluju te, ljube to i gje I darovo donose ti vrie: Nadu rođo od budućih dana, Kad si od Njih tolli milovana.

Opatijo, drago srće moje! Vence san vete rođo tvoje. Ustani mi sa lovora vience I sa svim tvoj ovića prvoni, Pak u tvoje i u moje ime Uzklilni Jim uzklikom ovimo: »Hvala veta moji mili gosti Bog Vas živi godinca dosti. Ja sam sretna mlada Opatija Jer me ljubo Rudolf, Stefanija.«

Pogled po svijetu.

Trst, dno 14. aprila.

Austro - Ugarska: Predsjednik zastupničke kuće Smolka sazvao je carovničko viedo za 23. tok. m. Poljaki klub imuda već 24. ajednici, da izabere govornike za budgetnu raspravu.

U zadnje vrijeme govori se, da je ministar rata dao ostavku. U grofa Bylandta, da se malo poduzmu vialki krugovi, a to nekogi smdo od činovnicu, da je sam on ostao bez radovah, dođim su neki ostali ministri, kako javismo, bili nagradjeni od Njegovog Valikunetva.

Ugarski ministar financijah je u velikoj brizi, kako da pokrivo letođnji manjak od najmanje 80 milijounah. Naime drugoga, nego se ranovo zadužiti — a Ugarska malo kredita uživa — a togu vete, da si je Tisza veliku skrb naprtio, koja čo ga možda i stojati ministarsko stolicu.

Crnagora: Medju Crnogorom i Turskom nije jošte urođjena granica, a kako se čini, nastaju dva viko prapirakah.

Bugarska: U Parizu se boje, da se bugarsko pitanje opet zaočrti i obžaluju, što nekoko vlasti podpiru sudanju regenoiuju. Rusiju je odlučila ostaviti Bugarsku svojoj sreći i nesreći. Svi već opazuju, da je zadnje svjedstvo, da se Bugarska umiri, to, da sadanja vlada odstupi. Kad bi se sređiđnje volovlasti primile nagovariti na to regenoiuju, shledilo bi za i drugo vlasti. Bugarska vlada hoć svakuko, da sazovo sobranje, govoreć, da to želi narod.

Rusija: Lobanov je poručio austrijskoj vladi, da Rusija podnipošto nećo Bugarsku zaposjednuć.

U Afganistanu se stvar' svo vido zapliću. Ako plomo Ghiozai nadvlada, onda čo Rusiji jako lahko za rukom pođi proširiti se do sumo Indije. Rusi su dobro uporabili priliku rau razmirice o posjedju Cham-i-Sab, s toga mišli Englezka poslali na novo svoje poklisare u Petrograd, da prourede medje.

Italija: Novo ministarstvo nekani nikalvih novostih iznesti o Africi. Stvar nije valjda posvema čista, jer su talijanski brodovi podpunoma blakirali crveno more oko Masave i nedaju, da narod dozna o telegramih, koji dolaze iz Africe. Javlja se, da su Talijani opet potučeni.

Englezka: Pogovara se, da je vlada doznala, da su zadnjeja četvrtka pri Jonghall-u opazili brod puu dinamite. Zatvorenoje više osobah od toga broda, koje su htjele na kopno stupiti. U istom pitanju zaplota se ista vlada u talve mjere, da je sad primorana razpustiti sabor. Gladstone čo opet predložiti prisilni novi zakon za Irce i tim prisiliti vladu na razpust sabora, jer se nada, da čo biti kod budućih izbornah njegova većina.

Franina i Jurina.

Fr. Ča su se ono nedođu Nemei va Opatijo sazivali?
Jur. Nemorom niš reć, zađ, mo ni tamo bilo.
Fr. Neć su smirom kričali: hod! hod! hod!
Jur. Znali su, da su va tujoj zemljo, pak su se balli, da njim nobi ki kado zada ostul, pak se zgubil.

Fr. Bi ga bonj gospodin kavaljer našli.
Fr. Va Marčano da imaju jednogu pituru, ki ima jako sinu glavu.
Jur. Ja, da nima usalaka usesa!

Fr. Moj strah, da na Buzetščini ne bude ni ovo leto dobro letini.
Jur. Koj bi rad?
Fr. Jer su pođoli onuda polotat skakavol iz Poreča, Pirana, Buj, itd.

Jur. Tor to čo durat samo dokle sine balotacioni.

Različite viesti.

Iz Osora pišu nam 1. t. m. Našo mjestanice bijaše takodje urođeno poštoom Njez. Visosti kraljevića Rudolfa. Na povratku sa Osorščice dne 28. pr. m. svrati se Njez. Visost i u naš grad. Osorski talijanski nisu se usili na Osorščicu znajnu, da bi naš 21. i 22. zaglusi njihovo hrabruje a v i v a, stoga naušiko dođelati carovića i kraljevića doma. Nedolju pred dohazkom prođilka jo okolo poznati »potoščić« i njegova svojta, kako čo se orili silni »a v i v a«, da čo je štiti i ljubezna baba u dalokom Poreču.

Nedoloko mosta škola je dakle množtvo naroda visokoga gostu. Na čemu stao je g. kot. kapetan, obćinski načelnik g. Srdana, m. č. g. župe upravitelj Jerko Grčević sa g. g. svodeni iz Nerečana i sv. Jakova. Čim se je približila Njez. Visost mostu, stupi napred g. kapetan te pozdravi kraljevića predstavu mi g. načelnika. Ovaj pozdravi Njez. Visost talijanskim govorom, al ga kraljević upozori, da mu kaže ono, što je rekao talijanski, hrvatskim jezikom. G. načelnik reče, da nezna hrvatski a tada se približi g. Grčević i pozdravi Njez. Visost hrvatskim govorem po prilici ovako: S vido razlogah danas vesolije kuce srće moje i napunila se radostju duša moja, a osobito stoga, što me izvanredna sreća zapala, da mogu u ovom djevoinm gradu Osoru, vezanom od toliko vjekovih s našim narodom, kao predstavnik orkvo i ove župe pozdraviti Vašu Visost, prejasnog Nadvojvodu i našeljnika preslavnog preostaja, carovića Rudolfa, to mu mogu na ime ove župe i dekanata nazvati najvredniji: dobro nam dođaci! Na ovom pozdravu zahvali se Nj. O. Visost hrvatski! Za tim se začuo glas nekoga Furlana i šake drugovah, koji su htjeli »avivati« no mi njim zadržimo usta burnimi živio klic! Nj. Visost pođe zatim u obćinski ured a za nekoliko časovah vrati se natrag obnavš prokop, pozdravljena svuda gromovitim: živil! Od strane protivničke, t. j. od nekolicine stranacah nastupidih u Osoru i nekolicine naših propalnih i izdajicah, koji su učinili svoj »a v i v a«, šasko, nije se kasnije nitko vido iztiena. Mnlo kasnije ukrcala se Nj. Visost na spomenutu ladju i odplavi s njom na »Adlora« dođim smo mi sve to gledati pozornim okom i ovi: živil! sve čotje, dok se je okrenuo »Adlar« put Zebjo. Kao se za tim skupilo, nekoliko pak se uputio u grad; nekogi simo a nekogi tamo, a najzad smo se skupili kod prijatelja puka, g. je smo sprovodi u veselju i razgovoru liopih časovah. Od šaronjačke svojto nije bilo vidjeti nigdje živoga duha, a mi se vesolili do večere pak svaki k sobi pođajuci si ruku i kličući: do vijđenja hrabi norozinski Hrvati, koji su se pokazali tolli složni i svrati. Živil! dakle naši dođiti Norozinci i braća njim Osorščani!

Imenovanja. Gg. kotarski sudol B. Trnovec, P. Logar, J. Plogar, Tasiar imenovani su savjetnici i to prva dvojica kod tribunala u Trstu a druga kod onoga u Rovinju. Savjetnik g. Colouso premođen je iz Rovinja u Trst.

Porinuda broda. Danas, dan 14. t. m. u 2 sata poslije podne porinuti su ratni brod, koji je prozvan: „Nadvojvodinja Stolnija“ na diljah (šker) kod sv. Roka. Porinuda prisustvovali su nadvojvoda Karlo Stjepan sa suprugom nadvojvodkinjom Marijom-Torozom, zatim viši članovi austrijske i ugarske dogođarice, to mnogo pozvanih gostih. Novi taj ratni brod stajati će do 6 milijuna forintih.

Iz Puljske piše nam: prijatelj duo 10. t. m. Prošlo godine opisao vam je netko žalostno stanje nekotih selah na Baljštini, koju spadaju pod rovinjski sudboni kotar. Nedavno zabasah i ja među te naše ljude, to mi se srce razuzliho kad sam doznao za njihovo jade. Između tih selah jesu dva čisto hrvatska kralja, a to je Kramod i Golaš, koja broje 70 kućnih brojevali i 280-290 dušnih. U prvom selu imalo se i matona crkvice, ali koja nije korist kad se noćuju u njoj rido božju u jesliku pulka.

Za biokupovnja nezaboravnoga Dobrilo bilo je dvostrukičnik u Italiji, koji su poznavali i hrvatski jeziki i koji su podučavali ovaj puk u njegovim jeziku kršćanski nauk, no danas na žalost nije togo.

Onaj stranimni puk jest bez svodnika i bez ikakvoga nauka crkvenoga niti svotovnoga. Tožko je vjoravati i ipak je istina, da u onih selih umiro narod bez svodnika i bez ikakve vjorake utjohu, promda su u Italiji dva svodnika. Ovi bi narodu u novolji pomogli, no nemogu na najbolju volju, jer nepoznaju njegovu jeziku.

Doznao sam iz utjijih toga puka, da su prod malo umro čelici osobu bez svodničke pomoći. Kad bijaše narode oni novoljinci u pogibolji života, utokoko se njihovi radnici k župo-upravitelju u B. i. i ovaj jik je poslao k svodniku u Savvidoniti, dneloko jedan sat hoda; ovaj jik uputio u Kanfanar, opet jedan sat hoda, a u Kanfanaru njim se reklo, da idu k svomu župo-upravitelju. Tako su jednaki izdahnuli bez duševno oklepoje. Rndi togo bijaše odaslanu deputacija k preavj. bi akupu, mi no kod njoga noopavni ništa. Jedan knut, ozalokden što nemože dobiti nijgjo pomoći, utoko se malom promislitelivnu osarui, molodi ponizno, da bi se upozvolilo preavj. biokupa, da pošalje u Dalu Judnog kapoluna, koji bi znao nešto i hrvatski. Molba ta stigla je na biokupnički ordinarijat, a ovaj jik poslao na župnički urad u Balo. Župo-upravitelj pozovo onoga kmetu te ga zapita, da što želi imati, a kad mu je kmet sve lopo obrunoloko, oipravil ga. Istoga kmetu pozovo i nadolnik te mu predloži, da što želi, da se preavj. biokup popu od blata nještiti. Nid kmet odgovori nadolniku mirno, da onl neipitja popa od blata nego od mesa i kostijih i koji pozna jeziki puka, jer da se ima puku sv. vjoru propoviedati u njegovu jeziku.

Nepojmljivo mora biti svakomu, zašto se nije raspisao natjodaj na župničko mjesto poslije odlazka bivšog župnika, koji je već dugo vremena u Poreču kao kanonik. Iz među natjocateljah imalo bi se podieliti onomu župu, koji znao talijanski i hrvatski. Neznamo kako može župom upravljati svodnik-udjelci, pošto zakon svakomu udjelcu zabranjuje baviti se drugim poslovima, koji nospadaju na školu. Ono što je dakle zabranjeno civilnim udjelcima, koji su loše plaćeni, dozvoljava se onomu g. župo-upravitelju, koji nemože nikako dvim dužnostim zadovoljiti, a niti mu je potrebno, da vude dvostruku pladu.

Nam je u ostalom i to pravo, kad neimaju proti tomu ništa crkveno niti školska oblasi, no nemože biti pravo nijednomu katoliku, da onaj naš puk pogiba u neznanstvu i tmini, bez udjelca i svodnika, što se nedogadja valjda nigdje u našem oarstvu ako ne u Istri. Ali, što se svo nedogadja u Istri?

Nemiri u Kopru. Bilo je u svojo nedavno vrijeme često vidjeti po Kopru gradu oduljah se „fuori lo straniero“, pisanah neko sekocije irredentno, proglašah za skoro oslobodjenje od težkih okovah, petardah proti c. kr. činovnikom i mužom, koji su uz vladu. Sad neko vrijeme sve jo to prestatlo. Kopru se jo zagrozilo, da će mu se useti gimnaziju; omraženi c. kr. činovnici bili su premješteni, a zamjenili jih drugi, poznajući građani i imajući u gradu redobinskih svovah; skrajni življi su pobjedili bez protivnička c. kr. vlado kod izbora za ašor i kod izbora obdinskoga zastup-

stva. Oni su sad na čelu obdinske uprave. A oni valjda kao i njihovi susjedi malo si da valja računati sa obstojećim, da nekoristi pljuvoti u znak da pak na lica pada; da se pod austrijskom vladom i da valja raditi koliko se može nalazet se pod njom. Oni moradu andu sami gušiti izgredo, miriti skrajno, prijašnju a možda i sadašnju njihovu čeljad, poduzimati njore predi njim. I to ne već skrivno, nego javno, javnim oglašaj priljubljenim ovih danah po uglovlh ulicah gradskih.

Naki ditateljci do se sjeđati razmiriati što su bilo nastalo lano godine o uskrvu između nekih građanah i između vojnikah. Bilo je ridoih, natoznja, tužnja, krvi, izbijanja zubih, a bilo je i zatvorah. Od onda malo se jo šta čulo. Sad, kad jo opet kopniti počelo, kad se stabla vođ razuzbraja, kad jo počelo proljedo, kad jo nekrs opot tu, sad kao da se obnovljaju lantske razmirice. I dogadja se žtogod, i odokejo se još više, pak se nastoji vođ unapred ugušiti. Dogodilo se jo, da jo kamom došlo u vojnika, a da nije znao ni otkiati. Na jednom trgu sastaja se jođ vođor građanah, i tu razpravljaju, razgovaraju, pauju, i ako se prilika pruži, zadiekljavju u vojnika. Jedan bio jo i savoron rad izgrodah to naravi. Obdinski nadolnik bio jo prišljon izdati proglaš, tiskau, i priljopiti ga na zidove, u kojom nabavjajo građanom sastajati se u vođor na sponovnom trgu, pozivljjo jih na red, i stroko se onim, koji bi protivno radili. S drugo stranu žandar dva po dva, a vojnici i po više jih akupa sa manoljnim bajonitami idu pod vođor i u vođor po gradu. „Svomu tomu vrijeme jo dodati, da Kopru grad ima uzgojnih a. k. zavodah, proravnih o. kr. uradah, c. kr. kazalnu, a. k. vojničku puikovnju, bez čoga svoga bio bi to gradil poovo metav, dim svim mnogo koprani žlva.

Kastav na vazmoni poneđjohak. — Mnoga li se jo točka bura i oluja ovih godiničah oborila na tužnu Istru, nastojed i ono nudo koreniko suovratiti u bazdan i zaborav, izlisaniti ju tano preko našeg horizonta. Na hvata providnost božjo, i našim pobornikom, koji nesustozno se niti pred trudem, niti požrtvovnošću, stidošo kradili ono što nas po božjom pravu čini. Pa pošto jo u jednoj strani i sama narav manulinski postupak na istarskim lrvantom, baav ga u ovoj kreš i gadura, a drugo stranu nastoje oti i naši naradni protivnici, da mu i oni ikakru domoljubljn izkolvono i ugasmu, koju mu jošte u gradljih tina. Na pošto no do naboio i napredna naroda dolaz jedno pravotom, stoga i kantavski radnik uviedi, da njo u svietu on samo jednien, no dovojk tleora i dušom ravan onomu, što jo brlogova probudilo i zakono stvorilo — trgovu se liza ran, nastojed si ustanoviti takvo društvo, koje biuo zastupalo radničko interesu.

Davno se o tomu smišljalo, davno volju, nu do žoljonoj se rezultatu nije došlo. Nu podlgao se radnik nam na lagnavo svojo nogo, to si ustanovilo društvo pod imenom: „Kantavsko dolavako društvo“ sa sjedištom u Kmetvu gradu. Društvo jo svrha, da radničk osladi ure odmoru, da ga uvode u sviet i društvo, te da ga uputi i podni i svom, što bi njega i njegovu obitelji zanimati moglo. Otvorenje društva bilo jo duo 11. aprila na vazmoni poneđjohak. Ređenog dne sastalo se u kući goop. Fr. Ruboš — koja bijaše zastavani ukrašona — oko 40 društvenih članovah. Pošto jo gospodin Milan Dukić pozdravio prisutno, to liepim govorom izrazio se o smieru društva, i počto liepoh štatuti prošitani, otvori gospodin F. Sama k najstariji između prisutnih društvo, nešto uzšleđi upisivanje članovah, i biranje uprave.

U to zagruvaju mužari, da najavo okolici radošnu vied, što se opo podižo prvo tkovo hrvatsko društvo u Istri. U novoizabranom odboru jesu: kao prodajodnik Milan Dukić, tajnik Ivan Ruboš a blagajnik Ljudevit Marot. I timo se prošlo na dnovni red prvo glavno skupštine. Izopriv sve, od prvotremnog odbora predloženo gradivo, te uzkliknuv, Nj. V. caru i kralju trokratni burni živio, zaključi se sjednica.

I timo oto s uskrnujudim Spasiteljem uskrnu i kastavski radnik, da uz geelo: „bratstva, sloboda, i jedinstva“ u svietu izrođiti ono dično i dostojno mjesto, koje ga po božjem i ljudskom pravu ide!

Članovi političkoga društva istriljanaga u Buzošćini. Sastajom se ometa mjeri, Krašanom se nudi na podpis malbenica za odoiepljenje. Prodajodništvo političkoga istriljanakoga društva učinio je već svojo korako pogledom na obdinske izbore u Buzetu vođ prije ovog sastanka

u Poreču i roko jo, da kanl učiniti drugo. Prošloga tjodna imala jo Buzošćina, ridoiko ili neviedno gostovo, članovo togo društva. Bijašo tu ništa manjo nego dr. Bubba i jošo s jednim gospodinom iz P i r a n a; bijašo dr. Venier iz Bujah, brat merdina, ostalih na Buzošćini pred izbore; a u njim so jo mnogo družilo bivši buzetaki nadolnik Ohrič, komu jo vlada pred neko vrijeme uzela zastupanje državnoga odvjetništva, i I. M. Grossich iz Draguda. Zur da razpravljamo tu stvar p. l. Posljednju dvojicu poznava obdinari buzetaki dobro, a glavo prvo trojico doživljome u pamet narodnu poslovicu: „svi za s kim so družis, i rod ču ti tko si“.

Praznilo na srednjih školah. Ministar prosvjeto odradlo jo, da imadu podišti od letos započeti praznici na srednjih školah u Istri i Gorickoj 10. jultja a svršiti 15. septembra.

Pažar. Na uskrani poneđjohak popodno izgoriola su u selu Pučevbreg — obdina Volosko — dva skadnja poklita slamom. Vatra jo nastala nooproznošću, akode nolina voliko.

Pomiranj izmed Pirana i Izule. Bilo jo i u starije vromana, da so talijanski gradici Piran i Izula utau najljepšo gledali. U novlje vrijeme imali su medjusobnih poštah i bar izvanjaki se izmirili i pobratili. Lantska kolona proizokovala jo, da jo protivno izmadiju njih opet bukunija, možda jašo neg kad prije. U Izuli harala jo nemila goštinja. Piranski nadolnik duo jo strego nalogo proti onim, koji bi bilo po kopnu bilo po moru dolazili iz Izule u Piran, gdje imaju svoj sud, i a njih nišo se baš najljepšo postupalo. Da Piranul malo poglodo izulano, odlučili su par stolnih protivih za svomah u Izuli. Izulani, govajni na postupak a njihni vratili su tu podporu, nian so dostojali primiti jo. Dim su se još jadu razdražili duhovi u jednom i drugom gradlu. Iz Pirana dolazedomu parobrodulu nije bilo koga, koji bi prihvatilo njo, da se približi kraju. Bijašo jo žvildanju, povonija, ogovaranja, napadanja. A svega togo ima još danas medju pojedinci i skupinim iz jednoga i drugoga gradlu gjeđogod se sastanu. Kotavski glavur, vitoz Bozelo žnio jo svo mogudo, da jih izmiri. Duo jo i istakni oglasno na oba građanstva, pozvao jih na red, na ustanovje medjusobno, zagradio njim se kanonim protivljenim i zakonu. To kao da nije korlatilo. Pred malo danah kmeto jo drugi našim izmironja. Pozvao jo nadolnik i viedlike obijih gradovah. Džeko njim jo slušno slovo, prodloživ njim naredo, zlo posljedice, pozvav jih da so kamiru i da izmireni rado medju pitonastom na izmironje. Oni su se izmirili, jedni imajud na pameti pokrajinsku politiku, drugi dolodi zbilja da so kamiru. Sastavio se jo skupni proglaš, podpisan sa obijih stranah. Vidit čemo, koliko de korlatiti. Nam bi drago bilo da se izmiru. A donasimo ovo prvo kao novinaru; drugo, da so vidi tako talijani potrebuju političko o. kr. austrijske vlado, da so medju sobom izmiru; treće, da so pukaže, kako so jo predstavljati kotarske oblasi kao pravi poglavar kotara pobrinu i zauzeo, za mir i red medju svojimi podređjenim. A to bi se mogli ugledati neki drugi kotarski glavur Istre, koji nesavno mire nego prvo dražo medju sobom svojo podložnika; četvrto da so razvidli, kako bi gospoda Dr. Bubba, Pirano, i drugovi bilo iz Pirana bilo od drugud, članovi političkoga istriljanakoga društva, imala kod kuće, u svojih gradicah, dosta posla i nobi se trebali mjaštati u buzetaki ni drugo stvari; napokon poto, da može svako sućiti starinsku i sadanju kulturu naših suzemljakah Talijanah.

Nova vrst kišobrana. Trijo kratkog vromana iznašo jo neki franczeski kišobranar novu vrst kiše i sunobrana, kojih se kastur (rebra) dade vrlo brzo proćubiti novom tkaninom bez pomoći obrtnika, tako, da za čas možet se kišobrana stvoriti sunobranu i obratno. Kratio ga jo imeom „Le Novator“.

Razprsnuće patrolejskih svietiljakah. Mnogo nesreće dogodivše so razprsnućem svietiljakah punjomih patrolejom, dadešo podložo iztragi, zašto se to i kako gadjaju? Provanlo se jo, da so prazni prostor u posadi sadržavajućoj ulje napuni zrakovu, u komu so diža para uljena. Cim jo toplija ulje tim se jače razvija para i šir raste i pogibolji. Dade jo ova u posadi sastuta para u dodir sa plamenom, ovo ti okleplioje i nesreća jo gotova. Razprsnuće posnde dade se izbjeći jedino timo, da so napravi višo iz stakla, vođ iz kovino ili o tu svrhu priredjeno papirno tvari. Ovim putem onemogućio bi se takodjer upaljenje ulja u slučaju, da so svietiljka provali.

Koliko ima ekitalioah i prosjakah u Franczeskoj, a koliko u Njemackoj. Polna statističkih bilježnik odasudeno jo poradi skitanja; i, nadozvoljeno prosjačenja u Franczeskoj g. 1884. do 50.000 ljudi, a u Njemackoj isto godino do 200.000 ljudi.

Književnost.
Hartmannov Zabavnik, zove so novi časopis, koji do donasiti bibliografiju svih novoizaljih hrvatskih i serbkih knjigah, zatim književne osjene, viedti itd. List taj izlazi svaki mjesoc jedan put, a šaljo se badava svim onim, koji kupuju ili narudaju knjigo u „Akademijskoj knjižari Lav. Hartmana“.

Hamlet. Tragedija u 5 čina od W. Schakospearua po A. W. Schlegelu proveo August Harambašić. Naklada akadem. knjižara J. Hartmana Kugli i Doutsch.

Naš mladi i omiljli prijatelj vstan pjosnik podao jo lrvantskoj ovo godino šop darak. Provod Harambašićovo jo lngak, gladnik, izrazit, jezgrovit. U najtežih, rek bi psihološki nerazumljivih momentih, Harambašić tumači vratno, da nemože bolje niell volikana Schakospearua.

Mi smo prošilati taj isti provod u „Balkanu“ volikom slasti, ali vedom slasti čitamo knjižlon od 200 stranloh, koju izda radozlubna knjižara Kugli i Doutsch. Zahvalni smo istoj knjižari, koja jo izd Šenolna orovode „Romen i Julija“, Traskova „Otolu“ izdala i „Hamleta“, koji u nitem nezastaje za drugimi provodi u tujih jezilih.

Mi vriedo preporučimo našoj istarskoj intelligenziji taj provod, kojim do so nastaliti, košto su so u prošlosti su „Slahoderkumi“ i drugimi pjosnami sirapatidnože Tugomila.

Knjiga stoji 50 novč. poštom 60.

Zahvala.
Velostavani gosp. Franjo Sama blagoizvolio jo podrihli podpisanu društvo sa svotom od 20 for. p. n. goop. Robert Vlah sa krasnom slikom: Posljednji časovi Zrljnaskog Frankopana; p. n. goop. Rudolf Jurina sa 40 svozakih knjigah: „Matice hrvatske“; i goop. Fran Perlan Franov sa dvjema krasnima slikama — na čemu se blagodarim i požrtvovnim darovaljom najljepšo i najefornije zahvaljuje za „Kastavsko dolavako društvo“
Kastav duo 11. aprila 1887.
prodajodnik: Milan Dukić.

Trgovačke viedti.
Kava, dobra prajnja, viedke čine. — Moka for. 118-125 — Ceylon viedke for. 101-132 — Portoricea for. 105-132 — S. Fontinga for. 91-94 — Rio obidno for. 84-97 — Inda for. 80-98 — Santos for. 85-98 — Java Alai. for. 97-103.
Dukar vrči sa boljo; produlo so ovih danah 5000 vrči po for. 17.50-18.50.
Vođo srednje slona. Dukat f. 25-30 — Svalka 10-11. Ašedil puljaka f. 16-11; grčki f. 6-5.50.
Limon, pomorandj. f. 2-4.50. — limoni for. 2-4.50. Mandoli for. 70-82. Špire sive od maha for. 0-11 — Uca para for. 10-20 — Čibit for. 13-18 — Ktene for. 10-25 Sultana for. 20-34.
Ulja slabo traženo za jolo for. 34-36 — za slat for. 48-64 — punična for. 24-30.
Patrolje ruski f. 0.80-7. — amerikanški for. 3.50-0.
Pauzi crveni for. 8.00-9 bohincan for. for. 10-12.20 koke for. 10.50-11.
Malo štversko for. 80 88 — najljnje for. 3.50-0.
Žito: pšenica ruska f. 9.50-10 — banatska f. 10 — koruza levantinska f. 6-6.25 — mulo traženo.
Slene konjsko for. 1.80-1.80 — volovjs for. 1.80-2.

Lutrijski brojevi
ano g. aprila.
Trat 73 85 31 10 3
Line 47 49 58 41 61
Buda 3 46 67 82 98
duo 18. aprila.
Prag 20 63 77 60 43
Ljavov 50 85 71 47 82
Hormannstadt 60 74 7 81 65
Innsbruck 23 57 70 32 79

Tršćanska burza
duo 12. aprila.
Austrijska pap. renta for. 81- do for. 81.35
Ugarska „ „ „ 38 20 „ 38 40
Lica u zlatu 4% „ 101 60 „ 101 25
Dionice nar. kaziva „ 878 „ 871
„ kredt-banka „ 283 50 „ 284.50
Talijanska renta „ 96.5% „ 96.5%
London 10 lrah „ 120.50 „ 127.35
sterlinah „ 10.02 „ 10.04%
Napoleoni „ 5.87 „ 5.89
C. kr. cekini „ 69.25 „ 69.25
Dražnje marke „ 50 10 „ 50-
Iste franczeski „ 50- „ 50-
Talijanske lire „ 50- „ 50.10

